

ELINVOIMAA RAKENTAMISESTA

Äänekosken kaupungin kaupunkirakenneohjelma 2017 – 2021

Muutos-pvm	Mitä muutettu/tehty	Muutoksen tekijä(t)
14.3.2016	Luotu asiakirjan ensimmäinen versio	Matti Tuononen
4.11.2016	Muokattiin mittareita ja tavoitteita	Kinnunen, Rautjärvi, Konttimäki, Karppinen, Marjoniemi, Pirhonen
11.11.2016	Kärkitavoitteiden ja toimenpiteiden täsmennystä	Työryhmä
21.2.2017	Toimenpiteitä	Työryhmä
6.4.2017	Toimenpiteitä	Työryhmä
11.4.2017	Toimenpiteitä	Työryhmä
4.5.2017	Viimeistely	Kinnunen
5.5.2017	Viimeistely	Kinnunen, Marjoniemi

1. Yleistä

Kaupunkirakenneohjelmassa kuvataan, miten Äänekosken kaupungissa rakentamis-, liikenne- ja infrastruktuuriasioita kehitetään asuinviihtyvyyden ja kaupungin vetovoimaisuuden lisäämiseksi.

Ohjelmassa esitetään kärkitavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet, joilla tavoitteet on saavutettavissa.

2. Yhteys kaupunkistrategiaan

Kaupunkirakenneohjelma toteuttaa Äänekosken kaupunkistrategian **Asiakas** –näkökulman strategista päämäärää **Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski** ja päämäärän kriittisiä menestystekijöitä

- Viihtyisä ja vetovoimainen asuin- ja elinympäristö
- Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien lisääminen
- Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen
- Kilpailukykyinen elinkeinoympäristö ja laadukkaat elinkeinopalvelut

3. Nykytila ja toimintaympäristö

Äänekosken kaupunki ei ole kyennyt saavuttamaan imagoa vetovoimaisena asuinpaikkana huolimatta paikakunnan tarjoamista työpaikkamahdollisuuksista, runsaasta ja monipuolisesta tonttitarjonnasta sekä erinomaisista mm. lapsiperheiden ja liikuntasektorin palveluista. Väestömäärä on vähenevä ja pendelöinti erityisesti Jyväskylän suunnasta on voimakasta. Jatkossa ennakoidaan menestyvän niiden kaupunkien, jotka panostavat keskustojensa elinvoiman, monipuolisten palveluiden ja viihtyisyyden kehittämiseen. Siksi kaupungissa on meneillään voimakas ydinkeskustan uudistaminen.

Kaupunki on tarjonnut asukkaille ja muille osallisille lainsäädännön edellyttämät mahdollisuudet ottaa kantaa ja vaikuttaa suunnitelmien sisältöön niiden laadintavaiheen aikana. Hankkeista on kuulutettu ja tiedotettu lehdistä, mutta osallistuminen on ollut verrattain vähäistä myös info- ja keskustelutilaisuuksiin. Erityisesti tulevien asukkaiden – lasten ja nuorten – osallistaminen on koettu valtakunnallisestikin haasteelliseksi.

Äänekosken erinomainen logistinen sijainti luo hyvät lähtökohdat kaupungin kehitykselle vetovoimaiseksi asuinkunnaksi ja yritysten sijaintipaikaksi. Päätieverkon osalta ongelmalliseksi koetaan VT4:n välityskykyongelmat välillä Kirri – Tikkakoski – Hirvaskangas. Biotuotetehtaan rakentamisen myötä moottoritieksi rakennettava VT4 Äänekosken kohdalla parantaa merkittävästi ulkoista tieverkkoa kaupungin kannalta, mutta samalla entisestään korostuu tien parantamisen tarve Kirristä pohjoiseen. Kaupungin sisällä haasteellista on järjestää usean taajaman välinen julkinen liikenne taloudellisella tavalla verrattain vähäiselle käyttäjämäärälle. Katujen korjausvelka on erittäin suuri.

Julkisia rakennushankkeita – kouluja, liikuntarakentamista yms. - on kaupungissa tekeillä ja suunnitteilla poikkeuksellisen runsaasti. Myös yksityisten palveluntuottajien rakentaminen on yleistynyt Äänekoskella viime aikoina.

4. Kaupunkirakenneohjelman kärkitavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Kaupunkirakenneohjelmassa on neljä kärkitavoitetta, joiden alle on koottu tärkeimmät toimenpiteet:

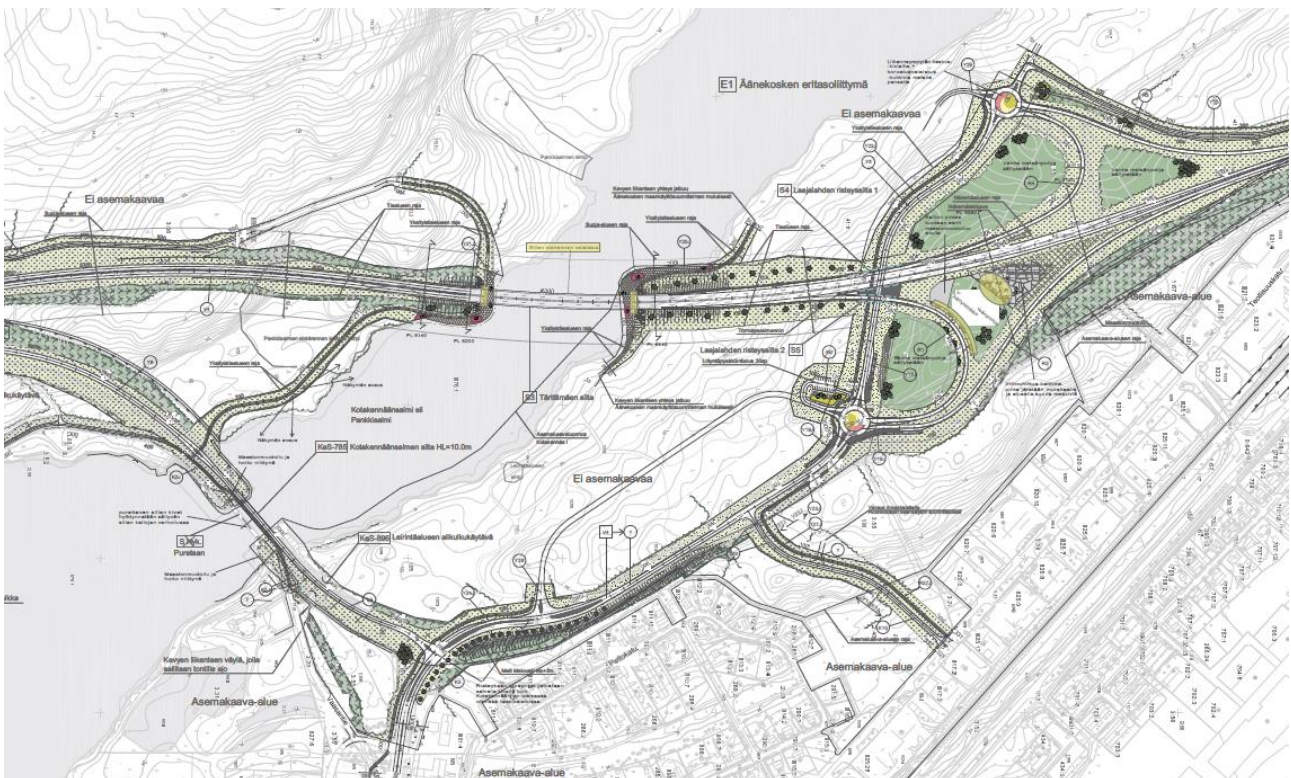
1. Asuinympäristöönä tyytyväiset asukkaat

- Kaavoitetaan, rakennetaan ja ylläpidetään houkuttelevia asuntoalueita
 - Kärkikohteita ovat Ääneniemen koillisranta ja Hirvimäki
 - Mörtin, Lehtorinteen ja Kukkonniemen täydennysrakentamista jatketaan, lisäksi vaurudutaan täydennysrakentamiseen eri puolilla kaupunkia
- Laaditaan yhdessä Suolahden, Sumiaisten ja Konginkankaan kyläyhdistysten kanssa taajamien kehittämissuunnitelmat
 - Ohjelmissa määritellään taajamittain kehitettävät ja rakennettavat kohteet (mm. lähiliikuntapaikat, puistot, satamat jne.)
 - Kohteet pyritään toteuttamaan pääsääntöisesti hankerahoituksen avulla
- Kartoitetaan yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa kylien kehittämishankkeet
 - Kohteet aikataulutetaan ja toteutetaan osallistuvan budjetoinnin ja/tai hankerahoituksen avulla
- Huolehditaan katu ympäristön ja lähivirkistysalueiden viihtyisyydestä ja alueiden infrastruktuurin kehittämisestä
 - Korostetaan sisääntuloväylien viihtyisyyden merkitystä vetovoimaisen ja omaleimaisen kaupungin imagon luomisessa
 - Kehitetään, rakennetaan ja ylläpidetään riittävästi monipuolisia leikki- ja lähiliikuntapaikkoja
 - Uusien asuntoalueiden rakentamisen yhteydessä toteutetaan katuverkoston ulkopuoliset puistokäytävät, leikkialueet yms. perusinfrastruktuurin lisäksi
 - Toteutetaan yhteistyössä operaattoreiden kanssa olemassa olevien asuntoalueiden tietoliikenneyhteyksiä ja rakennetaan uusille alueille tietoliikenneyhteydet samanaikaisesti muun kunnallistekniikan kanssa
 - Laaditaan viherohjelma, jossa määritetään kuinka asemakaavoissa virkistyskäyttöön ja yleiseen käyttöön osoitettuja alueita kehitetään, parannetaan ja ylläpidetään johdonmukaisesti vetovoimaisemman ja viihtyisemmän elin- ja asuin ympäristön saavuttamiseksi
- Monipuolistetaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia
 - Järjestetään perinteisten esittelytilaisuuksien ja nähtävilläolojen lisäksi sähköisiä asukaskyselyjä ja kohdennettuja infotilaisuuksia
 - Asukasraatikokeilu: otetaan vapaaehtoisia mukaan suunnitteluun
 - Aktivoidaan erityisesti nuoria tutkimaan ja suunnittelemaan kaupunkia kolmiulotteisen videopelin (Minecraft) avulla



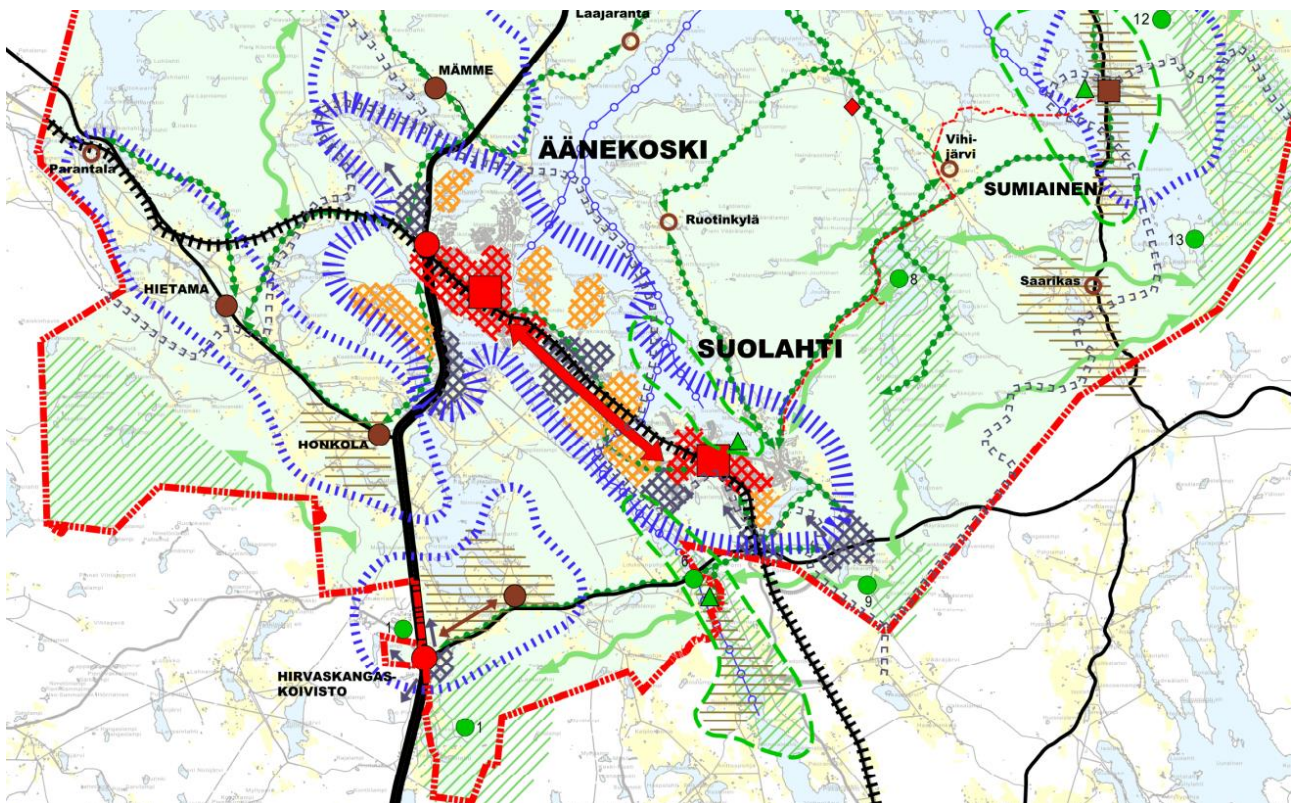
2. Sujuvat liikenneyhteydet

- Keski-Suomen, Ääneseudun ja kaupungin edunvalvonnassa tavoitteena valtatie 4 parantaminen välillä Palokka – Tikkakoski - Hirvaskangas sekä ohituskaistajärjestelyjen ja rinnakaisteiden rakentaminen välille Mämme - Pihtipudas
- Kehitetään henkilöliikenteen solmupisteinä Kotakennään aluetta ja Äänekosken ydinkeskustaa
- Laaditaan kehittämisselvitys kylien ja haja-asutusalueiden liikennepalveluista
- Pienennetään vaiheittain katujen korjausvelkaa erillisen suunnitelman ja sen pohjalta laadittavan investointiohjelman mukaisesti
- Edistetään yleiskaavoissa esitettyä väylähierarkia
 - Huolehditaan kaupungin hallinnoimien pyöräilyn pääreittien toteutuksesta ja kunnossapidosta
 - Lisätään polkupyöräpysäköintiä taajamien keskustoissa
 - Huolehditaan kevyen liikenteen turvallisuudesta erityisesti raskaan liikenteen kuormittamalla katuverkolla ja keskustoissa
- Varaudutaan kehitettävään liikenneverkon kustannuksiin talousarviossa
 - Uuden valtatie 4 aiheuttamat katuverkon muutokset
 - Ääneniemen koillisrannan katuverkko



3. Tasapainoinen kaupunkirakenne ja aktiivinen maapolitiikka

- Kehitetään eheää kaupunkirakennetta ja ohjataan maankäyttöä laadittujen yleiskaavojen mukaisesti
 - Koko kaupungin strategista kehittämistä ohjaa Rakennelyleiskaava 2016
 - Äänekosken, Suolahden, Konginkankaan ja Sumiaisten taajamien maankäyttöä suunnitellaan laadittujen osayleiskaavojen perusteella
 - Hirvaskankaan-Koiviston, Honkolan, Hietaman ja Mämmen kyliin on laadittu osayleiskaavat, joiden tonttien aktiivista ja jatkuvaa markkinointia lisätään yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa
- Esitetään maakunta- ja yleiskaavoituksessa tasapainoinen ja kestävä kaupan ja palvelujen rakenne
- Tarjotaan riittävästi monipuolisia työpaikka- ja asuintontteja sekä laadukkaita julkisten palvelujen tontteja, tonttitarjonnassa mukana sekä yksityisten että kaupungin rakentamiskelpoiset tontit
- Pidetään kaavat ajantasaisina
- Luodaan aktiivisella maapolitiikalla (maan hankinta, luovutus ja hinnoittelu) edellytykset kaavojen mukaisen yhdyskuntarakenteen toteuttamiselle
- Kehitetään kaava-alueiden rakentamisessa vaihtoehtoisia toteuttamistapoja



4. Kaupunkikeskustojen ja erityiskohteiden kehittäminen

- Kehitetään Äänekosken kaupunkikeskustaa kaupunginvaltuuston hyväksymän kehittämissuunnitelman ja asemakaavojen sekä laadittujen yleissuunnitelmien mukaisesti
 - Rakennetaan uusi monitoimiaukio ja sen ympärille liike- ja asuntorakentamista
 - Toimitaan aktiivisesti kerrostalorakentamisen lisäämiseksi keskustan alueella
 - Toteutetaan vaiheittain Kauppakadun-Torikadun liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen sekä kaupunkiympäristön uudistaminen
 - Käynnistetään Viiskulman korttelikehityshanke, asemakaavan laatiminen ja toteutus mahdollisen toimijan kanssa
 - Suoritetaan keskusta-alueella esteettömyyskartoitus
- Hyödynnetään Äänekosken ydinkeskustan vetovoimatekijänä Rantapuistoa
 - Jatketaan Rantapuiston sekä siihen liittyvän Äänejärven ja taidemuseon alueiden kehittämistä laatimalla alueelle Master Plan – tasoinen yleissuunnitelma
 - Toteutetaan taidemuseon ja tehdasmuseon käsittämä museokokonaisuus
 - Kunnostetaan Äänejärven ranta-alueet monipuoliseksi kaupunkipuistoksi
- Laaditaan Suolahden Wanhan aseman alueelle Master Plan
 - Selvitetään Wanhan aseman ympärille rakentuvan toiminta- ja/tai teemapuiston sekä höyrymuseon toteuttamismahdollisuudet
 - Laaditaan alueen rakennuksista kuntoarviot sekä korjaus- ja käyttösuunnitelmat.
- Rakennetaan liiketaloudellisella periaatteella monitoimihalli Äänekoskelle ja jäähalli Suolahteen



Mittarit kaupunkirakenneohjelmalle ovat:

- Asukas- ja yritystyytyväisyyskyselyt
- Asukasluku
- Katujen korjausvelka
- Luovutetut asunto- ja yritystontit

Vastuutaho: Tekninen toimiala, maankäyttö

5. Raportointi ja seuranta

Kaupunkirakenneohjelma on laadittu vuosille 2017 – 2021 ja ohjelmaa päivitetään valtuustokausittain. Kaupungin johtoryhmä vastaa ohjelman seurannasta ja raportoi tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle vuosittain.